

Dosarul nr. 2rac-59/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primăria municipiului Chișinău

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Primăria municipiului Chișinău și menținută hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 14 iunie 2017, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 23 în proces de insolvență cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 20 decembrie 2014, între BC „Moldindconbank” SA, prin intermediul filialei „Ștefan cel Mare” și ÎMGFL nr. 23 a fost încheiat contractul de credit BERD - MoREEFF (cu anuitate) nr. 112/1, prin care creditorul a acordat debitorului un credit sub formă de linie de credit în sumă de 141224,82 de dolari SUA, cu termen final de rambursare la 20 decembrie 2019.

Astfel, în temeiul contractului de credit menționat, Banca și-a asumat angajamentul să pună la dispoziția debitorului creditul indicat, iar ÎMGFL nr. 23, la rândul său, și-a asumat obligația să ramburseze creditul conform graficului stabilit prin contract, precum și să achite dobânda și alte plăți aferente ce decurg din contractul de credit respectiv.

Cu referire la prevederile art. 1240 alin. (1) Cod civil, a precizat că în vederea garantării/asigurării executării în termen a obligațiilor debitorului ÎMGFL nr. 23, la 20 decembrie 2014, între BC „Moldindconbank” SA și Primăria municipiului Chișinău a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 112/1-F în temeiul căruia Primăria municipiului Chișinău a garantat executarea deplină a obligațiilor ce reiese din contractul de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014.

A relatat că prin hotărârea nr. 2i-24/2017 din 28 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea introductivă și intentat procesul de insolabilitate în privința debitorului ÎMGFL nr. 23.

Având în vedere prevederile art. 45 alin. (1) din Legea insolabilității, a remarcat că urmare a intentării procesului de insolabilitate față de ÎMGFL nr. 23, sumele datorate conform contractului de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014 au devenit și sunt considerate scadente anticipat din data intentării procesului, adică din 28 februarie 2017.

Ca urmare, la 10 martie 2017, BC „Moldindconbank” SA a depus cererea de validare a creanței în sumă totală de 4393,30 de dolari SUA, iar în cadrul ședinței de judecată din 11 mai 2017, creanța a fost validată integral.

A evidențiat că, deși Banca a executat integral angajamentele asumate, pârâta și debitorul intervenient ÎMGFL nr. 23, contrar prevederilor contractuale și legale în materie, nu și-au onorat obligațiunile asumate privind achitarea creditului, a dobânzilor și a plăților aferente rezultate din contractul de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014.

În rezultat, datoria totală ce reiese din contractul de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014 acumulată de către ÎMGFL nr. 23 împreună cu Primăria municipiului Chișinău, în conformitate cu calculul datoriilor la situația din 28 februarie 2017 (data intentării procesului de insolabilitate față de ÎMGFL nr. 23) constituie suma de 4393,30 de dolari SUA, formată din credit în sumă de 4387,08 de dolari SUA și dobândă neachitată în mărime de 6,22 de dolari SUA.

Reieșind din prevederile pct. 2.1.5. din contractul de fidejusiune nr. 112/1-F și având în vedere incapacitatea de plată a debitorului ÎMGFL nr. 23, constatată prin hotărârea definitivă a instanței de insolabilitate din 28 februarie 2017, în scopul tranșării litigiului dat pe cale amiabilă și extrajudiciară, la 12 mai 2017, BC „Moldindconbank” SA a expediat în adresa Primăriei municipiului Chișinău o reclamație prin care a solicitat achitarea datoriilor formate conform contractului de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014.

Prin scrisoarea nr. 02-109/3449 din 24 mai 2017, Primăria municipiului Chișinău a recunoscut existența datoriei ÎMGFL nr. 23 față de Bancă în mărime de 4393,30 de dolari SUA, precum și a obligației de achitare solidară a acesteia în temeiul contractului de fidejusiune nr. 112/1-F, menționând că în scopul executării obligațiilor față de creditor (bancă), suma litigioasă a fost atribuită la datorii ale Primăriei municipiului Chișinău și raportată la Ministerul Finanțelor al RM ca datorii aferente.

În același timp, pârâta a indicat că prin prisma art. 38 și 39 din Legea nr. 419 din 22 decembrie 2001 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și

recreditarea de stat, este în imposibilitate de a achita benevol suma revendicată, deoarece este necesară o decizie a instanței de judecată în acest sens.

A evidențiat că potrivit contractului de fidejusiune, Primăria municipiului Chișinău și-a asumat necondiționat obligația că în cazul nerambursării datoriei scadente de către ÎMGFL nr. 23 față de Bancă, să răspundă cu averea proprie în mod solidar în fața creditorului, prin urmare, Banca este în drept de a pretinde încasarea datoriei în sumă de 4393,30 de dolari SUA de la Primăria municipiului Chișinău.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 11, 512, 513, 514, 572, 1146, 1156, 1236, 1237, 1238, 1240, 1243 Cod civil, art. 45 alin. (1) din Legea insolvenței, art. 82, 94, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul BC „Moldindconbank” SA a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 112/1 din 20 decembrie 2014 în sumă de 4393,30 de dolari SUA sau în lei moldovenești conform cursului comercial al băncii la data efectuării plății, precum și a taxei de stat în mărime de 2398,74 de lei.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul BC „Moldindconbank” SA datoria în sumă de 4393,30 de dolari SUA sau echivalentul în valută națională a Republicii Moldova conform cursului oficial al BNM la data executării.

A fost încasată din contul Primăriei municipiului Chișinău în beneficiul BC „Moldindconbank” SA taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 2398,74 de lei.

Prin decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Primăria municipiului Chișinău și menținută hotărârea primei instanțe.

La 27 noiembrie 2018, Primăria municipiului Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind ilegală și neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și emisă ca urmare a încălcării normelor de drept material.

Având în vedere prevederile pct. 8 sub. 1 din contractul de credit din 20 decembrie 2014 încheiat între BC „Moldindconbank” SA și ÎMGFL nr. 23, a precizat că în cazul în care creanța BC „Moldindconbank” SA față de ÎMGFL nr. 23 nu ar fi fost admisă de către instanța de insolvență, creditorul ar fi putut să se adreseze către fidejutor și anume, Primăria municipiului Chișinău în baza contractului de fidejusiune din 20 decembrie 2014.

Astfel, BC „Moldindconbank” SA nu este în drept să se adreseze cu acțiune față de fidejutor atât timp cât există deja o hotărâre judecătorească prin care a fost admisă creanța Băncii în procesul de insolvență al ÎMGFL nr. 23, or, în caz de

admitere a prezentei acțiuni ar exista două hotărâri judecătorești prin care ar urma să fie încasată aceeași sumă, ceea ce va constitui o îmbogățire fără justă cauză.

A accentuat că BC „Moldindconbank” SA trebuia să aleagă debitorul care nemijlocit urma să execute creanța, fie ÎMGFL nr. 23 sau Primăria municipiului Chișinău.

Având în vedere prevederile art. 46 alin. (2) din Legea insolvenței, a evidențiat că legiuitorul a instituit un mecanism juridic potrivit căruia fidejuserii pot înainta creanțele sale față de creditor, astfel în esență se pot prevala de dreptul său de regres față de debitorul principal, doar în ipoteza în care creditorul nu și-a validat creanțele sale în procedura de insolvență.

Validarea creanței debitorului în procedura de insolvență anulează dreptul de regres al fidejuserului față de debitorul principal.

Reieșind din prevederile art. 1169 Cod civil, a menționat că la momentul depunerii cererii de validare a creanței de către BC „Moldindconbank” SA în procedura de insolvență intentată față de ÎMGFL nr. 23, creditorul a privat în mod conștient și deliberativ fidejuserul Primăria municipiului Chișinău de posibilitatea oferită prin lege de a înainta acțiunea de regres față de debitorul principal ÎMGFL nr. 23.

La 31 ianuarie 2019, BC „Moldindconbank” SA a depus referință la recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău, solicitând recunoașterea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 noiembrie 2018 împotriva deciziei din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Primăria municipiului Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu